

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Zdena Pavlikovská

V KRAJINE ABECEDA

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Zdena Pavlikovská

Kontakt na autora UZ: ZŠ Ivana Krasku 342/1, 075 01
Trebišov,
skola@zskraskutv.edu.sk

Názov: **V krajine Abeceda**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Martin Farbar

ISBN 978-80-565-0341-6

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

1. Abecedka upratuje.....	4
2. Mačka kráľovnej Abecedky.....	5
3. Prečo sú spoluhlásky tvrdé.....	6
4. Škriatok Písmenko hľadá tvrdé spoluhlásky.....	7
5. Prečo sú spoluhlásky mäkké.....	8
6. Prečo sú spoluhlásky obojaké.....	9
7. Škriatok písmenko hľadá obojaké spoluhlásky.....	11
8. Škriatok Písmenko dopĺňa i,í/y,ý po obojakých spoluhláskach...12	
9. Škriatok Písmenko dopĺňa i,í/y,ý po obojakej spoluhláske P.....	13
10. Škriatok Písmenko opakuje vybrané slová po M.....	14
11. Škriatok Písmenko opakuje vybrané slová po V.....	15
12. Škriatok Písmenko rieši dvojsmerovku.....	16
13. Škriatok Písmenko opakuje vybrané slová po R.....	17
14. Škriatok Písmenko opakuje vybrané slová po Z.....	18
15. Škriatok Písmenko dopĺňa i,í/y,ý po obojakej spoluhláske S.....	19
16. Škriatok Písmenko opakuje vybrané slová po S.....	20
17. Škriatok Písmenko tvorí vety z vybraných slov.....	21
18. Tvoríme si PEXESO.....	23

Pracovný list ABECEDKA UPRATUJE

Kráľovná Abecedka má veľmi rada poriadok. Všetko, čo sa v jej krajine nachádza, si ukladá podľa presného pravidla – podľa abecedy. Aj dnes si chce urobiť v izbičke poriadok. Pomôž jej. Napíš svoje meno, aby vedela, kto jej pomáhal.

Meno _____

1. Napíš slová, ktoré začínajú na písmená:

a _____

b _____

c _____

d _____

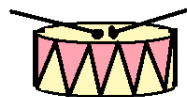
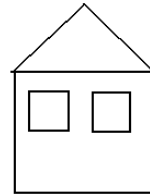
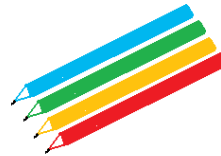
e _____

f _____

g _____

h _____

ch _____

2. Pomôž urobiť poriadok so slovami v krajine Abeceda.

Napíš na košíčky písmená podľa abecedy. Do ktorého košíčka položíš slová?

Najprv si zakrúžkuj prvé písmeno slova.

ceruzka, egreš, guma, farbičky, auto,
darček, fúrik, bubon, hrozno, chata

Pracovný list

Meno : _____

1. Dostane sa hladná mačka kráľovnej Abecedky k myške ? Vyfarbuj susedné štvorčky podľa abecedy.

A	F	C	K	F	A	B	C	O	p
B	C	D	F	D	P	O	D	R	S
D	I	E	G	CH	I	J	K	L	M
C	K	F	H	U	H	U	D	C	N
E	H	G	CH	S	O	P	S	B	A
J	CH	R	O	M	N	R	O	S	T
K	I	J	K	L	E	S	V	E	X
M	L	S	R	N	C	T	U	V	Z

2. Poukladaj mená domácich zvierat podľa abecedy a vyhl'adaj ich v Zvieracej encyklopédii.

kohút, mačka, sliepka, zajac, baran, ovca, jahňa, vôle, teliatko, gunár, húska, prasa

---

Pozorne si prečítaj rozprávku o kráľovnej Abecedke a jej krajine Abecede.

Prečo sú spoluhlásky tvrdé

V krajine Abeceda obaračka skončila. Košíky plné zelených, žltých a hnedých spoluhlások poukladali do komory a čakali na kráľovnú Abecedku. Abecedka rozhodne, aké i-y sa bude po nich písať.

Najprv jej doniesli košíky so zelenými spoluhláskami **d, t, n, l, g, k, h, ch**.

Kráľovná Abecedka zahryzla do prvého **d** a od bolesti skríkla: „Aáááú, veď je ešte tvrdé – nezrelé! Podajte mi, prosím **t**.“ Zahryzla do **t**, a opäť skríkla od bolesti: „Veď aj táto spoluhláska je ešte tvrdá – nezrelá! Skoro som si zuby vylomila!“ A takto pokračovala až po **ch**.

„Ach, jaj! Aj toho roku nám nedozreli,“ povedala. „Takže moje rozhodnutie je takéto:

Spoluhlásky d, t, n, l, g, k, h, ch sú tvrdé. PO TVDRDÝCH SPOLUHLÁSKACH SA BUDE PÍSAŤ TVRDÉ Y/Ý !“

1. V čom doniesli Abecedke spoluhlásky?
2. Boli spoluhlásky už zrelé? Prečo?
3. Čo sa môže stať, ak zjeme nezrelé ovocie?

Ahoj.

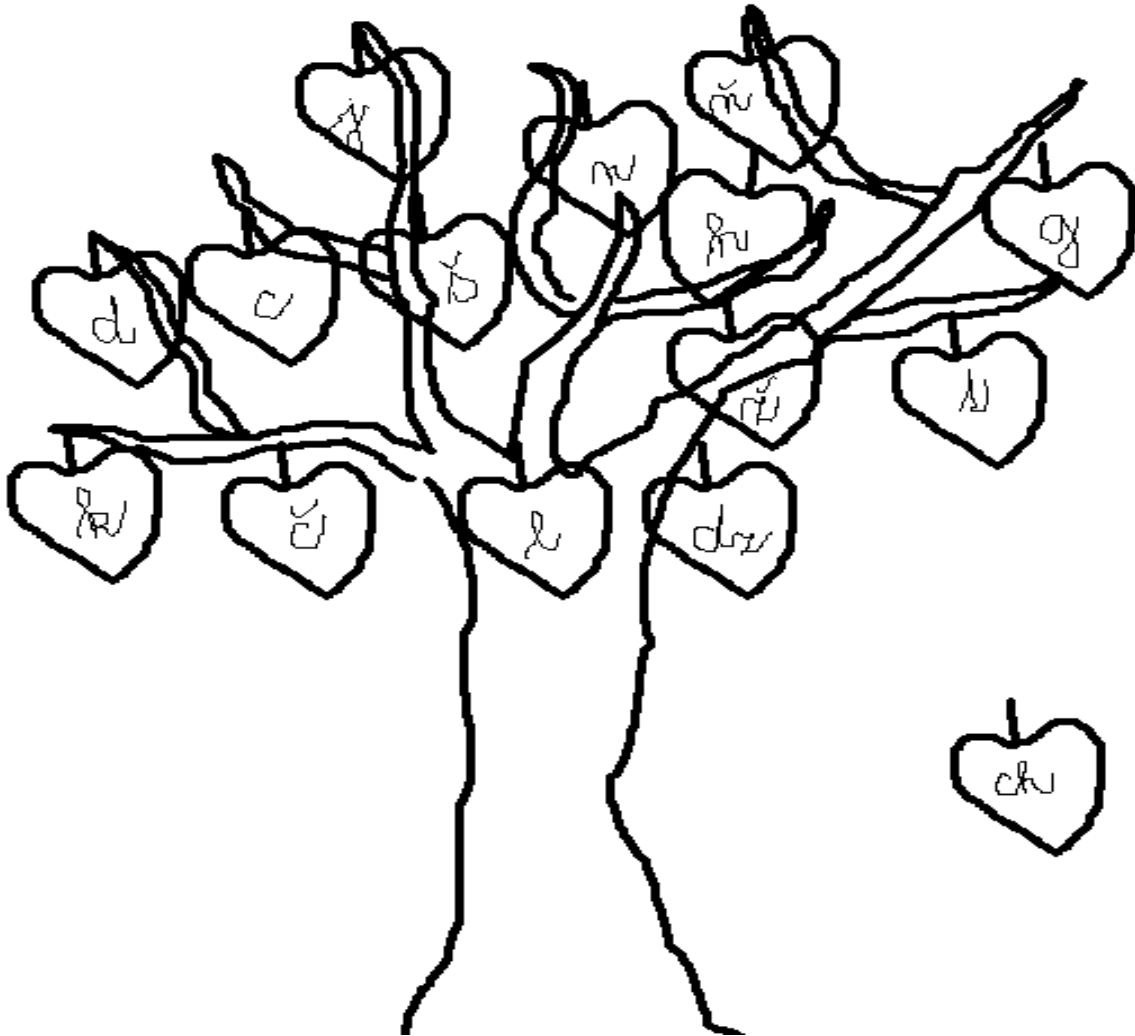
Som škriatok Písmenko.

PRACOVNÝ LIST

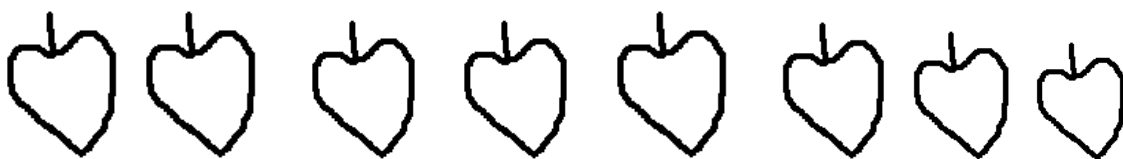
Tvoje meno je: _____

V našej krajine Abeceda na strome hláska práve dozrievajú zelené **tvrdé** **spoluhlásky**.

Pomôž mi ich na strome nájsť, prosím! Vyfarbi ich **zelenou** farbičkou.

Teraz si ich pekne vypíš. Lístočky vyfarbi zelenou farbou.

Vyhľadaj a vyfarbi zelenou farbou v rozprávke slová, v ktorých sa po tvrdej spoluhláske píše tvrdé y.

Prečo sú spoluhlásky mäkké

Chceš vedieť, ako oberačka pokračovala? Dočítaj si pozorne rozprávku ďalej.

Potom kráľovnej Abecedke doniesli košík so žltými spoluhláskami **d', t', ň, l', dž, č, ž, š, dz, c, j**.

Kráľovná Abecedka ochutnala prvú žltú spoluhlásku **d'**. Usmiala sa. Zobrala si druhú žltú spoluhlásku **t'**, za ňou tretiu, štvrtú... A povedala: „No, tieto spoluhlásky sú mäkučké a veľmi chutné. Moje rozhodnutie je takéto:

Spoluhlásky d', t', ň, l', dž, č, ž, š, dz, c, j sú mäkké a budeme po nich písať mäkké i/í.“

1. Boli spoluhlásky zrelé? Akej farby boli ?
2. Môže byť zrelé ovocie aj inej farby? Akej?

Nakresli si košík a v ňom toľko žltých lístočkov, koľko je mäkkých spoluhlások. Do každého lístočka napíš jednu mäkkú spoluhlásku.

Aké i-y doplníš?

Dz_in_, dz_n_, dz_n_, mám prasiatko z hl_n_.

A na záver hádanka.

Sukne, sukne, samé sukne,
zaplače, kto na ne kukne.

(AĽUBIC)

Prečo sú spoluhlásky obojaké

Dnes sa dozvieš, ako obaračka v Krajine Abeceda skončila.

Nakoniec doniesli pred kráľovnú Abecedku posledný košík.

Boli v ňom hnedé spoluhlásky **b, p, m, v, r, z, s, f**.

Abecedka povedala: „Podajte *mi*, prosím, jedno **m**.“ Zahryzla.

M bolo mäkučké ako mäkké spoluhlásky. Niečo sa jej však nepozdávalo. Povedala: „*Myslím*, že si dám ešte jedno **m**, aby som mala istotu.“ Zahryzla do druhého **m**, a od bolesti skríkla: „Aaaaau, veď je tvrdé!“

Kráľovná bola nerozhodná. Zavolala si svojich radcov – pravopiscov. Radili sa dlho. A prišli na jednu veľmi dôležitú vec. Hnedé spoluhlásky **b, p, m, v, r, z, s, f** sú raz tvrdé a raz mäkké. Prišli na rad pokusy a skúšky...

Kráľovná má však veľmi múdrych radcov. Nakoniec na ten fígel prišli. Chuť hnedých spoluhlások sa menila podľa toho, aké slovo pred jedlom povedali.

Zistili, že ak vyslovili slová napríklad: *my, myslieť, myseľ, myš...* boli hnedé spoluhlásky **tvrdé**. Po slovách *miska, dajte mi, komín...* sú hnedé spoluhlásky **mäkké**.

Vyskúšali to aj s ostatnými hnedými spoluhláskami **b, p, r, z, s, f**.

A fungovalo to!

Potom napísali zoznam všetkých slov, po ktorých boli **b, p, m, v, r, z, s, f** tvrdé. Zoznam odniesli kráľovnej Abecedke.

Kráľovná bola veľmi spokojná s ich prácou. Pochválila ich a povedala svoje rozhodnutie:

„Spoluhlásky b, p, m, v, r, z, s, f sú raz tvrdé a raz mäkké, sú také

obojaké.

Zistili sme, že vo **vybraných slovách**, ktoré mám tu napísané, sú hnedé spoluhlásky tvrdé. Preto po nich v týchto slovách budeme **písať vždy tvrdé y/ý**.

V ostatných slovách, ktoré na zozname nie sú, budeme písať mäkké i/í.

Moje rozhodnutie je právoplatné a nemenné! Zoznam vybraných slov bude zverejnený na našej webovej stránke ešte dnes!“

1. Aké boli hnedé spoluhlásky, keď ich Abecedka ochutnala?
2. Ako ich Abecedka nazvala?
2. Podľa čoho sa menila ich chuť?
3. Aké slovo by si povedal, aby sme museli napísať tvrdé y?
4. Poznáš nejaké vybrané slovo?

Pracovný list

Meno: _____

1. Spoluhlásky *b, p, m, v, r, z, s, f* sa volajú: _____ .

2. Napíš do vety slovo, ktoré ti napovie obrázok .

Krotiteľ v cirkuse má _____ .

Kevin chce _____ lekárom.

_____ bude o chvíľu učesaná.

Mamička prišla Jožkovi _____ .

Včera k nám prišla _____ .

Doniesla vysušené _____ .

Malá Renátka má novú _____ .

Má pre ňu aj ružový _____ .

Pracovný list

Meno: _____

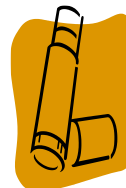
1. Obojaké spoluhlásky sú: _____ .

2. Napíš do vety slovo, v ktorom je pi/py. Napovie ti obrázok .

V ZOO sme videli malú _____ .

Pani učiteľka mi dala _____ .

Kobyľu bolí _____ .

Evička sa _____ k tabuli.

Klaudia chce _____ vodu.

Tibor doniesol do školy _____ .

Zlodej musí _____ vo väzení .

Pozerali sme rozprávku O _____ princeznej.

My nikdy nenecháme v triede _____ .

Pracovný list

Meno: _____

1. Nájdi vybrané slová po M.

P	M	Ý	L	I	Ť	S	A	U	B
M	Y	Š	I	L	A	M	U	M	Y
E	D	M	P	H	Z	Y	B	Ý	K
P	L	Y	K	O	A	S	I	V	E
K	O	K	A	V	E	L	I	A	K
E	M	Y	K	A	Ť	I	S	D	O
K	O	S	I	M	E	E	N	L	K
H	M	Y	Z	S	I	Ť	U	O	G

Koľko vybraných si našiel/našla?

Našiel/Našla som _____
vybraných slov
po M.

2. Napíš vybrané slová po M, ktoré si našiel/našla.

---

3. Doplň do viet vhodné vybrané slová. Najprv nájdi obrázok, ktorý sa k vete hodí. Spoj ich čiarou.

Naša mačka chytila malú _____.

K počítaču potrebujeme klávesnicu a _____.

Pred jedlom si musíme umyť ruky _____.

V lete zbierame liečivé _____.

4. Vymysli jednu vetu, v ktorej bude vybrané slovo po M.

Pracovný list

Meno _____

1. Doplň do viet vybrané slová po V pomocou obrázkov.

Na Slovensku máme _____, vítať hostí
chlebom a soľou.

My sa učíme vybrané slová po V a čo sa učíte
_____ ?

_____ je naša najväčšia sova.

Počuli ste, ako v noci vlci _____ na mesiac?

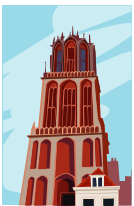

Vo _____ je veľmi horúco.

_____ je milé zvieratko.

Ja mamke tykám, ale svojej babičke _____ .

Tento kostol je veľmi _____ .

1. Vyhľadaj vybrané slová po V (riadky, stĺpce)

r	a	t	f	c	d	p	i	s	t
h	r	v	v	v	b	q	v	ý	r
z	v	ý	y	y	g	f	q	w	c
l	y	s	h	c	h	e	c	z	f
v	t'	k	ň	k	z	n	y	c	v
y	d	a	a	u	p	u	c	k	y
s	d	t'	r	z	v	y	š	o	k
o	a	g	p	m	r	o	l	y	a
k	w	o	z	v	y	k	b	g	t'
ý	m	v	y	d	r	a	s	f	w

2. Našiel / našla som _____ vybraných slov po V.

3. Napíš všetky vybrané slová po V, ktoré si našiel/našla.

Pracovný list

Meno _____

1. Doplň chýbajúce vybrané slová podľa obrázkov v správnom tvare.

Cez mesto Prešov tečie rieka _____.

Dedko s ockom išli chytat' _____.

Ocko _____ do zeme jamku.

Mamička uvarila _____ halušky.

Ja mám radšej _____ nákyp.

Čítali sme rozprávku o udatnom _____.

2. Doplnené vety prepíš.

Pracovný list

Meno: _____

1. Vetu si pozorne prečítaj a doplň vybrané slová po Z pomocou obrázkov.

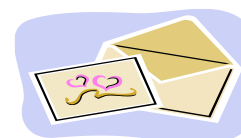
Učíme sa anglický _____ .

Mačiatko sa olizovalo malým _____ .

Radi _____ hostí na oslavu.

_____ kamaráta sa nepatrí!

Ty máš ale klebetný _____ !

2. Nájdí vybrané slová, ktoré sú napísané správne a zakrúžkuj ich červenou farbičkou. V ostaných slovách doplň správne y/ý alebo i/í.

jazik	zima	prezyvať	prezívka
Zytka	zyšiel	pozývať	jazyčnica
jaziková	vozýme	zysk	zíps
zimník	vyzývať	prezívať	vizyta

Pracovní list   Meno _____

1. Prečítaj si vety a doplň i/í, y/ý.

Ježko Jožko bol veľmi dobrý s__n.

Dnes sa v škole naučil, čo je s__la a s__lomer.

Na prírodovede sa učili o s__sl'och a s__korkách.

Do s__tka nas__pe omrvinky pre s__korky.

Budú s__te celú zimu.

Popros__ mamku, aby mu uvarila s__rové rezance.

I	M	Y	D	L	O	R	O
V	Y	D	R	A	S	Y	N
B	Š	B	Y	M	Ý	B	E
Y	M	Ý	S	Y	P	K	M
S	Ý	K	O	R	K	A	Ý
T	K	J	A	Z	Y	K	Ľ
R	A	S	Y	S	E	Ľ	S
É	Ť	S	Y	P	A	L	A

2. Hľadaj vybrané slová. (Bude ich 15). Napíš ich úhladne a správne!

Pracovný list

Meno _____

1. Pozorne si prečítaj vetu a doplň chýbajúce vybrané slovo v správnom tvare.

Bolo _____ ráno.

Rodičia vedú malého _____ do školy.

Malé _____ sa túlili na okne.

Sýkorky nemajú útulnú noru ako _____.

Mamka _____ múku do misky.

Našla myš okrúhly _____.

Myš bola _____ a chcelo sa jej spať.

Aj para pod pokrievkou _____.

Pracovný list

MENO _____

TVORÍME VETY LEN Z VYBRANÝCH SLOV.

1. Prečítaj vety.

Rybník rýchlo vysychá.

Sýte sýkorky vysoko vyleteli.

2. Pokús sa doplniť tieto vety.

Kobyľa

_____

My sa

_____

Pyšný

_____

Vy bývate

_____

Torysa

_____

3. Poukladaj správne slabiky a vybrané slovo pekne napíš.

linkaby _____ nýpyš _____

vadumýlo _____ ravyd _____

tokory _____ vaťzýpo _____

kasýkor _____ tokbydo _____

4. Nájdeš vybrané slová aj v tejto popletenej reťazi? Zakrúžkuj ich.

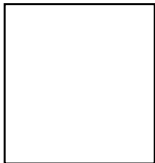
DOMOVYSOKOBYLAVICAPÝTAŤAVARECHALUPYŠNÁBYT
OKORYTO

Napíš ich:

Tu nakresli smajlíka, ako sa ti dnes darilo.

Urobte si spolu so škriatkom Písmenkou PEXESO na vybrané slová po Z a zahrajte si ho s kamarátmi. Pomôžte mu nájsť k vybranému slovu vhodný obrázok. Zdôvodnite, prečo.

jazyk	prezývat'	jazyková
ozývat'	vyzývat'	pozývat'
nazývat'	jazyčnice	jazykoveda